

Az ismeretkör: Folklórismeretek

Kredittartománya:

Tantárgyai:

- 1) Kalendáriumi szokások
- 2) Átmeneti rítusok
- 3) Terepgyakorlat

Tantárgy neve: Kalendáriumi szokások, népköltészet, népzene TAN szak VMT Neptunkód: VMTANB2005, VMTALB2005	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50%elmélet-50%gyakorlat	
A tanóra típusa: ea+gyak és óraszám: 2ea+2gy az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: <ul style="list-style-type: none"> • a szorgalmi időszak heteire lebontott tematika közös elektronikus felületen elérhető • a feladatok, a kidolgozásuk és értékelésük szempontsora a közös elektronikus felületen • digitális tananyag biztosítása a közös elektronikus felületen	
A számonkérés módja: vizsga Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: Feladatok: <ul style="list-style-type: none"> • prezentáció a kiadott témák, témakörök egyikéből, önértékelés, oktatói visszajelzés • egyéni/ csoportmunka kiadott témakör alapján; közös értékelés	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: nincsenek	
Tantárgyleírás: <ul style="list-style-type: none"> • Az ünnepi szokások általános és a jeles napi ünnepi szokásokhoz kapcsolódó jellemzői. • A köszöntők és a színjátékszerű népszokások alkalmi, színhelyei, felépítésük, szereplői; • Karácsonyi ünnepkör (advent, Szent András, Szent Miklós napja, Luca napi szokások, karácsonyi népszokások, szilveszter, újév, vízkereszt); • Farsangi népszokások (pl. farsangi köszöntők, alakoskodók); iskolába toborzó szokások. • Nagyböjt (böjti játékok), virágvasárnap (pl. kiszehajtás, villőzés), nagyhét, húsvétvasárnap (pl. zöldágjárás), húsvéthétfő (köszöntő, locsolás), fehérvasárnap (komálás, mátkálás); • Szent György napja, májusfaállítás, pünkösdi szokások (pl. pünkösdi királyválasztás, pünkösdölés), Szent Iván napi rítusénekek, aratóünnepek; Őszi jeles napok, a munkaalkalmakhoz kötődő népszokások (pl. szüret, kukoricafosztó, tollfosztó). • Népköltészet, népköltészeti műfajok, mese, monda. • - Vokális és hangszeres népzene.	
Kötelező és ajánlott irodalom: Tátrai Zsuzsanna - Karácsony Molnár Erika: <i>Jeles napok, ünnepi szokások</i> . Budapest,. 1997. ISBN 963-901- 429-X Ajánlott irodalom: Dömötör Tekla: <i>Magyar népszokások</i> . Budapest 1972. ISBN 963 131596 7 Bálint Sándor: <i>Ünnepi Kalendárium I-II. Szeged</i> 1998. ISBN 963 85738 1 3	

Kerényi György: *Magyar énekes népszokások*. Bp. 1982. ISBN 963 281 079 1
Magyar Népzene Tára II. *Jeles napok*. (Sajtó alá rendezte: Kerényi György), Bp. 1953.

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.
- Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a tanulási, nevelési környezet szerepét, tisztában van az inkluzív nevelés lehetőségeivel és módszereivel az első hat iskolaévben
- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

b) képességei

- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására.
- A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletra és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.

c) attitűdje

- Tevékenységét a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.
- Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.
  - Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Tantárgy felelőse: dr. Karácsony-Molnár Erika, főiskolai tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: